

ALGÕPETUSE ÕPPESISU SEOS
ÕPPEKAVA LÄBIVATE TEEMADEGA

ALGÕPETUSE ÕPPESISU INTEGRATSIOON
TEISTE ÕPPEAINETEGA

(1.-4. KLASS)

Algõpetuse õppesisu seos õppekava läbivate teemadega

Läbivad teemad puudutavad õpilase isiksuse ja sotsiaalse arengu seisukohalt olulisi eluvaldkondi, mida ükski õppeaine eraldi ei käsitle. Keskse aina algõpetuses on inimese- ja ühiskonnaõpetus, mille õppesisule on läbivate teemade käsitus üles loetletud.

- 1. Keskkond ja säästev areng**
- 2. Tööalane karjäär ja selle kujundamine**
- 3. Infotehnoloogia ja meediaõpetus**
- 4. Turvalisus**

1. klass

MINA. Minu erinevused ja sarnasused teiste inimestega. Igäühe individuaalsus ja väärtuslikkus. **(1, 2, 3, 4)**

MINU KEHA. Keha eest hoolitsemine, terve ja haige inimene. Tervislik eluviis, isiklik hügieen. **(1, 3, 4)**

MINA JA MEIE . Minu ja teiste vajadused. Sõbrad ja sõpruse hoidmine. Üksteise eest hoolitsemine ja teiste aitamine. Sallivus. Oskus panna end teiste olukorda. Oma vigade ja süü tunnistamine. Vabandamine, leppimine. Mäng ja töö. Õppimine. Käitumisnormide tähendus ja vajalikkus koolis, kodus ja väljaspool kodu. **(1, 2, 3, 4)**

MINA JA MINU PERE. Vanemad, õed ja vennad. Vanavanemad ja teised sugulased. Pere liikmete rollid. Vanemate töö. Kodused tööd. Kodu traditsioonid. **(1, 2, 3, 4)**

INIMENE JA TEAVE, AEG JA ASJAD. Aja planeerimine. Minu oma, tema oma, meie oma. Asja väärtus ja hind. **(1, 3)**

MINA JA TURVALISUS. Ohud: tuleohutus, looduslikud ohud ja abi kutsumine. Liiklusreeglid. **(1, 3, 4)**

EESTIMAA MEIE KODUNA. Küla. Vald. Linn. Maakond. Riik. Eesti Vabariigi ja kodukoha sümbolid. **(1, 2, 3)**

2. klass

MINA. Igäühe individuaalsus ja väärtuslikkus. **(1, 2, 3, 4)**

MINU KEHA. Keha eest hoolitsemine. Terve ja haige inimene. Tervislik eluviis, isiklik hügieen. Ohud tervisele. Abi saamise võimalused. **(1, 3, 4)**

MINA JA MEIE. Ausus ja õiglus vastukaaluks ebaõiglusele, kaebamisele, tagakiusamisele. Hakkamasaamine kiusamise ja vägivallega. Muredest rääkimine ja oma tunnete väljendamine. Abi otsimise ja leidmise võimalused. **(1, 3, 4)**

MINA JA MINU PERE. Vanavanemad ja teised sugulased . Kodu traditsioonid. Kodu ümbrus. Abivalmidus, kohuse-ja vastutustunne. Pereliikmetega arvestamine. Pereliikmete lahkumine ja lein. Uus pereliige. (1, 3, 4)

INIMENE JA TEAVE. AEG JA ASJAD. Aja planeerimine, oma tegevuse kavandamine, täpsus, lubadused, vastutus. Hinnangu andmine oma tegevusele. Asja väärtus ja hind. Suhtumine asjadesse ja teiste töösse. Raha. Raha teenimine, hoidmine, kulutamine. (1, 3, 4)

MINA JA TURVALISUS. Ohud: tuleohutus, looduslikud ohud ja abi kutsumine. Liiklusreeglid (1, 2, 3, 4)

EESTIMAA MEIE KODUMAA. Küla, vald, linn, maakond, riik. Eesti Vabariigi ja kodukoha sümbolid. Eestimaa rikkus: loodus, inimesed. Elukutsed. Tavad, pühad, kombed. (1, 2, 3, 4)

3. klass

MINA. Eneseteadvuse ja enesehinnang. Lapse õigused, kohustused ja kaitse. (1, 2, 4)

MINU KEHA. Ohud tervisele. Abi saamise võimalused. Esmaabi. Liikumine ja tervis. Kahjulikud harjumused. (2, 3, 4)

MINA JA MEIE. Minu hea ja halb käitumine, õige ja vale käitumine. Käitumine, selle mõju ja tagajärjed. Käitumisreeglid. Käitumisnormide tähendus ja vajalikkus koolis, kodus ja väljaspool kodu. Õppimine. Meeskonnatöö tähtsus ja reeglid, tähelepanelikkus, teistega arvestamine, tööjaotus, kohusetunne, jagatud vastutus. Keeldumine kahjulikust kahjustavast ühistegevusest. (1, 4)

MINA JA MINU PERE. Sugupuu. Abivalmidus, kohuse- ja vastutustunne. Pereliikmetega arvestamine. Naabrid ja naabruskond. Kodutus. Lastekodu. (1, 2, 4)

INIMENE JA TEAVE. AEG JA ASJAD. Teave ja teabeallikad, nende kasutamine. Reklaami eesmärk ja mõju. Raha teenimine, hoidmine, kulutamine, laenamine. Arvestamine teiste inimeste vajadustega. Kulutuste planeerimine. (1, 2, 3)

MINA JA TURVALISUS. Ohud: tuleohutus, looduslikud ohud, ohtlikud ained, abi kutsumine. Võõras ümbrus ja võõraga kaasaminek. Ahistamise probleem. Liiklusreeglid. Politsei. Laste usaldustelefon. Turvakodu. Sotsiaalne hädaabi. (1, 3, 4)

EESTIMAA MEIE KODUNA. Riik ja selle kaitse. Seadused kui ühiskonnaelu reeglid. Riigikogu. Valitsus. President. Eestimaa rikkus: kultuur, haridus. Kodukoha ja Eesti riigi tuntud inimesed. Tavad, pühad, kombed. Eesti vähemusrahvused. Naaberriigid. Meie välismaal ja teised meie hulgas. Sallivus erinevate kultuuride ja rahvuste suhtes. (1, 2, 3, 4)

4. klass

KELLEST KOOSNEB ÜHISKOND. Lapsed ja täiskasvanud. Mehed ja naised. Erinevatest rahvustest inimesed. Erinevate huvide ja vajadustega inimesed. Õigus erineda. Tolerantsus. Kuidas ühiskond muutub ja täieneb – demograafilised protsessid. Milline on meie (Eesti) ühiskonna kujunemislugu ja tänane koosseis? Eesti ühiskonna mitmekultuurilisus. Inimese identiteet. Rahvas, isamaa ja kodumaa. Rahvussümboolika ja riiklik sümboolika. Kohalikud kogukonnad. (1, 2, 3, 4)

DEMOKRAATLIK ÜHISKONNAKORRALDUS – ühisotsustamine ja konsensus. Kompromiss. Kodanikualgatus ja organisatsioonid. Erakond. Valimislubadused ja nende täitmine. Demokraatlikud valimised. Valijad ja valitavad. Rahvaesindajad. Valla/linnavolikogu ning Riigikogu peamised ülesanded. Vallavanem, linnaepea, peaminister, Eesti riigipea. **(1, 2, 3, 4)**

INIMESTE TEGUTSEMISE PEAMISED RESSURSID. Ideed, aeg ja raha kui inimeste tegutsemise peamised ressursid. Ideed, nende tekkimine ja väärtus. Ideede realiseerimine. Huvi. Oskused. Koostöö. Kohuse- ja vastutustunne. Aeg kui piiratud ressurss, selle otstarbekas kasutamine: tegevuste ratsionaalne korraldamine ja vaba aja kasutamine. Täpsus. Raha kui piiratud ressurss, selle teenimine ja kulutamine. Laenamine. Täpsus ja ausus rahaasjus. **(1, 2, 3, 4)**

INIMESED JA SEADUSED. Seadused kui inimeste tegutsemise raamid. Põhiseadus. Inimõigused. Lapse õigused ja kohustused. Inimeste ühetaolisus seaduste ees. Kuidas seadused inimesi kaitsevad. Kohus. **(1, 2, 3, 4)**

INIMENE JA TEAVE. Informatsiooni vajalikkus. Infoallikad, nende omadused ja kasutamine. Teave kui väärtus. Arvuti kui teabeallikas ja -kandja. Raamatukogu. Teatmeteosed ja andmebaasid. Fakt ja arvamus. Reklaam. **(1, 2, 3, 4)**

Algõpetuse õppesisu integratsioon teiste õppeainetega

Eesti keel	E
Matemaatika	M
Loodusõpetus	Lo
Inimeseõpetus/ühiskonnaõpetus	IÜ
Muusika	Mu
Kunst/tööõpetus	KT
Kehaline kasvatus/rütmika	KK
Võõrkeel	VK

1. klass

MINA. Minu erinevused ja sarnasused teiste inimestega. Igaühe individuaalsus ja väärtuslikkus. **(M, IÜ, KT, KK)**

MINU KEHA. Keha eest hoolitsemine, terve ja haige inimene. Tervislik eluviis, isiklik hügieen **(E, IÜ, Mu, KT, KK)**

MINA JA MEIE . Minu ja teiste vajadused. Sõbrad ja sõpruse hoidmine. Üksteise eest hoolitsemine ja teiste aitamine. Sallivus. Oskus panna end teiste olukorda. Oma vigade ja süü tunnustamine. Vabandamine, leppimine. Mäng ja töö. Õppimine. Käitumisnormide tähendus ja vajalikkus koolis, kodus ja väljaspool kodu. **(E, Lo, IÜ, Mu, KK)**

MINA JA MINU PERE. Vanemad, õed ja vennad. Vanavanemad ja teised sugulased. Pereliikmete rollid. Vanemate töö. Kodused tööd. Kodu traditsioonid. **(E, M, Lo, Mu, KT, KK)**

INIMENE JA TEAVE, AEG JA ASJAD. Aja planeerimine. Minu oma, tema oma, meie oma. Asja väärtus ja hind. **(E, M, Lo, IÜ, KK)**

MINA JA TURVALISUS. Ohud: tuleohutus, looduslikud ohud ja abi kutsumine. Liiklusreeglid. **(E, M, Lo, IÜ, KT, KK)**

EESTIMAA MEIE KODUNA. Küla. Vald. Linn. Maakond. Riik. Eesti Vabariigi ja kodukoha sümbolid. **(E, Lo, IÜ, Mu, KT)**

2. klass

MINA. Igaühe individuaalsus ja väärtuslikkus. **(E, M, IÜ, Mu, KT, KK)**

MINU KEHA. Keha eest hoolitsemine. Terve ja haige inimene. Tervislik eluviis, isiklik hügieen. Ohud tervisele. Abi saamise võimalused. **(E, Lo, IÜ, KT, KK)**

MINA JA MEIE. Ausus ja õiglus vastukaaluks ebaõiglusele, kaebamisele, tagakiusamisele. Hakkamasaamine kiusamise ja vägivallaga. Muredest rääkimine ja oma tunnete väljendamine. Abi otsimise ja leidmise võimalused. **(E, Lo, IÜ, Mu, KT, KK)**

MINA JA MINU PERE. Vanavanemad ja teised sugulased . Kodu traditsioonid. Kodu ümbrus. Abivalmidus, kohuse-ja vastutustunne. Pereliikmetega arvestamine. Pereliikmete lahkumine ja lein. Uus pereliige. **(E, Lo, IÜ, Mu, KT, KK)**

INIMENE JA TEAVE. AEG JA ASJAD. Aja planeerimine, oma tegevuse kavandamine, täpsus, lubadused, vastutus. Hinnangu andmine oma tegevusele. Asja väärtus ja hind. Suhtumine asjadesse ja teiste töösse. Raha. Raha teenimine, hoidmine, kulutamine.
(E, Lo, IÜ, Mu, KT, KK)

MINA JA TURVALISUS. Ohud: tuleohutus, looduslikud ohud ja abi kutsumine. Liiklusreeglid
(E, Lo, IÜ, KT, KK)

EESTIMAA MEIE KODUMAA. Küla, vald, linn, maakond, riik. Eesti Vabariigi ja kodukoha sümbolid. Eestimaa rikkus: loodus, inimesed. Elukutsed. Tavad, pühad, kombed.
(E, Lo, IÜ, Mu, KT, KK)

3. klass

MINA. Eneseteadvuse ja enesehinnang. Lapse õigused, kohustused ja kaitse. (E, IÜ)

MINU KEHA. Ohud tervisele. Abi saamise võimalused. Esmaabi. Liikumine ja tervis. Kahjulikud harjumused.
(E, M, Lo, IÜ, Mu, KT, KK, VK)

MINA JA MEIE. Minu hea ja halb käitumine, õige ja vale käitumine. Käitumine, selle mõju ja tagajärjed. Käitumisreeglid. Käitumisnormide tähendus ja vajalikkus koolis, kodus ja väljaspool kodu. Õppimine. Meeskonnatöö tähtsus ja reeglid, tähelepanelikkus, teistega arvestamine, tööjaotus, kohusetunne, jagatud vastutus. Keeldumine kahjulikust kahjustavast ühistegevusest.
(E, M, Lo, IÜ, Mu, KT, KK, VK)

MINA JA MINU PERE. Sugupuu. Abivalmidus, kohuse- ja vastutustunne. Pereliikmetega arvestamine. Naabrid ja naabruskond. Kodutus. Lastekodu.
(E, M, Lo, IÜ, Mu, KT, KK, VK)

INIMENE JA TEAVE. AEG JA ASJAD. Teave ja teabeallikad, nende kasutamine. Reklaami eesmärk ja mõju. Raha teenimine, hoidmine, kulutamine, laenamine. Arvestamine teiste inimeste vajadustega. Kulutuste planeerimine.
(E, M, Lo, IÜ, Mu, KT, KK, VK)

MINA JA TURVALISUS. Ohud: tuleohutus, looduslikud ohud, ohtlikud ained, abi kutsumine. Võõras ümbrus ja võõraga kaasaminek. Ahistamise probleem. Liiklusreeglid. Politsei. Laste usaldustelefon. Turvakodu. Sotsiaalne hädaabi. (E, M, Lo, IÜ, KK, VK)

EESTIMAA MEIE KODUNA. Riik ja selle kaitse. Seadused kui ühiskonnaelu reeglid. Riigikogu. Valitsus. President. Eestimaa rikkus: kultuur, haridus. Kodukoha ja Eesti riigi tuntud inimesed. Tavad, pühad, kombed. Eesti vähemusrahvused. Naaberriigid. Meie välismaal ja teised meie hulgas. Sallivus erinevate kultuuride ja rahvuste suhtes.
(E, M, Lo, IÜ, Mu, KT, KK, VK)

4. klass

KELLEST KOOSNEB ÜHISKOND. Lapsed ja täiskasvanud. Mehed ja naised. Erinevatest rahvustest inimesed. Erinevate huvide ja vajadustega inimesed. Õigus erineda. Tolerantsus. Kuidas ühiskond muutub ja täieneb – demograafilised protsessid. Milline on meie (Eesti) ühiskonna kujunemislugu ja tänane koosseis? Eesti ühiskonna mitmekultuurilisus. Inimese identiteet. Rahvas, isamaa ja kodumaa. Rahvussümboolika ja riiklik sümboolika. Kohalikud kogukonnad.
(E, M, Lo, IÜ, Mu, KT, KK, VK)

DEMOKRAATLIK ÜHISKONNAKORRALDUS – ühisotsustamine ja konsensus. Kompromiss. Kodanikualgatus ja organisatsioonid. Erakond. Valimislubadused ja nende täitmine. Demokraatlikud valimised. Valijad ja valitavad. Rahvaesindajad. Valla/linnavolikogu ning Riigikogu peamised ülesanded. Vallavanem, linnaeapea, peaminister, Eesti riigipea. **(E, M, Lo, IÜ, Mu, KT, KK, VK)**

INIMESTE TEGUTSEMISE PEAMISED RESSURSID. Ideed, aeg ja raha kui inimeste tegutsemise peamised ressursid. Ideed, nende tekkimine ja väärtus. Ideede realiseerimine. Huvi. Oskused. Koostöö. Kohuse- ja vastutustunne. Aeg kui piiratud ressurss, selle otstarbekas kasutamine: tegevuste ratsionaalne korraldamine ja vaba aja kasutamine. Täpsus. Raha kui piiratud ressurss, selle teenimine ja kulutamine. Laenamine. Täpsus ja ausus rahaasjus. **(E, M, Lo, IÜ, Mu, KT, KK, VK)**

INIMESED JA SEADUSED. Seadused kui inimeste tegutsemise raamid. Põhiseadus. Inimõigused. Lapse õigused ja kohustused. Inimeste ühetaolisus seaduste ees. Kuidas seadused inimesi kaitsevad. Kohus. **(E, M, Lo, IÜ, KK, VK)**

INIMENE JA TEAVE. Informatsiooni vajalikkus. Infoallikad, nende omadused ja kasutamine. Teave kui väärtus. Arvuti kui teabeallikas ja -kandja. Raamatukogu. Teatmeteosed ja andmebaasid. Fakt ja arvamus. Reklaam. **(E, M, Lo, IÜ, Mu, KT, KK, VK)**